

Vergaderjaar 2022–2023

31 765

Kwaliteit van zorg

Nr. 785

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 26 mei 2023

Om moleculaire diagnostiek in de oncologie duurzaam in te richten in onze zorg heeft de toenmalig Minister voor Medische Zorg en Sport opdracht gegeven aan Zorginstituut Nederland (hierna: ZIN) om onder zijn regie het project moleculaire diagnostiek in de oncologie uit te voeren. Dit project is gestart in september 2021 en loopt tot september 2023. Voorafgaand aan het project is uw Kamer meerdere keren geïnformeerd over deze complexe vorm van diagnostiek. Bij de start van het project is toegezegd dat ik uw Kamer tussentijds op de hoogte houd van de voortgang via voortgangsrapportages. U heeft in maart en december 2022 voortgangsrapportages ontvangen¹.² In deze brief ga ik in op de derde en laatste voortgangsrapportage³. Aan het eind van dit jaar ontvangt u nog de eindrapportage.

Moleculaire diagnostiek in de oncologie

Bij moleculaire diagnostiek in de oncologie worden de genetische eigenschappen van een tumor bepaald. Hiermee biedt moleculaire diagnostiek waardevolle informatie om een gepaste behandeling te kiezen en om onder- en overbehandeling te voorkomen. Daardoor kan adequate inzet van deze complexe diagnostiek bijdragen aan betere zorg. Op dit moment hebben diverse patiënten in de Nederlandse zorg toegang tot moleculaire diagnostiek. Dit wordt, voorafgaand aan behandelingen die

¹ Kamerstuk 31 765, nr. 636.

² Kamerstuk 31 765, nr. 698.

³ Zie bijlagen.

onderdeel zijn van de verzekerde zorg, op verschillende manieren toegepast (smalle en brede testen)⁴.

In 2021 werd geconstateerd dat diverse partijen steeds vaker vraagstukken hadden over de plaatsbepaling van moleculaire diagnostiek in de Nederlandse zorg en dat de kennisontwikkeling en harmonisatie tussen de betrokken zorgpartijen over moleculaire diagnostiek beter kon. Dit was de aanleiding om het project moleculaire diagnostiek in de oncologie te starten. ZIN heeft hierbij een centrale regierol gekregen om de samenwerking tussen verschillende partijen in het veld te bevorderen, en om de voortgang van het proces te behouden en zo nodig te versnellen. In dit project werken betrokken partijen samen om de kwaliteit, toegankelijkheid en betaalbaarheid van moleculaire diagnostiek in Nederland nog passender te maken. Het project bestaat uit de volgende drie deelprojecten:

1. Effectiviteit en plaatsbepaling;
2. Organisatie van zorg;
3. Bekostiging.

Voortgangsrapportage ZIN

Sinds de vorige voortgangsrapportage zijn er binnen alle drie de deelprojecten goede resultaten geboekt. Ik benoem hieronder kort een aantal resultaten.

Binnen het deelproject «effectiviteit en plaatsbepaling» wordt onder andere gewerkt aan lijsten met minimaal klinisch noodzakelijke targets. Onder leiding van de Nederlandse Vereniging voor Medische Oncologie heeft een werkgroep deze uitgewerkt voor veertien geprioriteerde tumorsoorten. Daarnaast heeft het afgelopen half jaar de commissie ter beoordeling diagnostiek een eerste advies gepubliceerd⁵.

Binnen het deelproject «organisatie» werken beroepsgroepen, zorgaanbieders, zorgverzekeraars en patiëntenorganisatie onder leiding van de Nederlandse Vereniging voor Pathologie (hierna: NVVP) aan de ontwikkeling van een kwaliteitsstandaard. De kwaliteitsstandaard is in april 2023 de officiële commentaarfase ingegaan. De komende tijd zal blijken of de verschillende partijen tot gedragen afspraken komen en de kwaliteitsstandaard aangeboden kan worden aan ZIN ter vaststelling.

Het deelproject «bekostiging» richt zich op de bekostigingsstructuur voor moleculaire diagnostiek. Sinds 1 januari 2023 is hierin een wijziging doorgevoerd door de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa). Moleculaire diagnostiek is uit de diagnose behandelcombinaties gehaald en heeft nu een aparte declaratiecode gekregen. Partijen werken aan een verdere differentiatie van de declaratiecodes. De NVVP heeft een voorstel voor deze differentiatie ingediend bij de commissie Beoordeling Add-on Geneesmiddelen (CieBAG) van Zorgverzekeraars Nederland. De CieBAG zal hier schriftelijk op reageren. Vervolgens kunnen de NVVP en zorgverzekeraars een verzoek indienen bij de NZa voor differentiatie van de codes.

⁴ Smal testen wordt ook wel «gericht testen» genoemd, hierbij wordt specifiek naar een bepaalde mutatie of tumorkarakteristiek gezocht. Tegenwoordig komt het vaker voor dat meerdere gerichte testen per patiënt worden gedaan. Het «breed testen» verwijst naar het testen van meerdere moleculaire afwijkingen met bredere DNA- en RNA- paneltesten, inclusief (maar niet beperkt tot) de aangrijpingspunten waarvoor een doelgerichte therapie voorhanden is.

⁵ Commissie ter Beoordeling Diagnostiek advies – RET-fusie detectie bij niet-kleincellig longcarcinoom, <https://pathology.nl/wp-content/uploads/2023/01/RET-fusie-detectie.pdf>.

ZIN heeft aangegeven dat het opzetten van een data-infrastructuur van belang is om inzicht te krijgen in bijvoorbeeld welke testen er zijn uitgevoerd, welke behandeling daarop volgde en wat de resultaten van deze behandeling waren. Het belang van een goede data-infrastructuur beperkt zich alleen niet tot moleculaire diagnostiek. Ik heb uw Kamer reeds geïnformeerd over de stappen die ik zet op dit dossier^{6, 7}.

Conclusie

Ik ben tevreden over de voortgang van het project moleculaire diagnostiek. Met uitzondering van twee onderdelen binnen het deelproject «effectiviteit en plaatsbepaling» loopt het project op schema. De verklaring voor de uitzondering is dat er extra activiteiten zijn uitgevoerd, zoals het toevoegen van een advies over de optimale inzet van moleculaire diagnostiek bij de verschillende tumorsorten. Ook blijkt de uitwerking complexer dan gedacht wat om zorgvuldigheid vraagt. De planning hoeft niet bijgesteld te worden.

Het project gaat de afrondende fase in en het komende half jaar worden de activiteiten van het project ingebed bij de verschillende partijen. Ik vertrouw er op dat iedere partij vanuit zijn eigen rol deze verantwoordelijkheid zal nemen.

Ik informeer uw Kamer in Q4 2023 over de voortgang van het dossier middels de eindrapportage van het project.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
E.J. Kuipers

⁶ Kamerstuk 27 529, nr. 292.

⁷ Kamerstuk 27 529, nr. 294.